

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főszerkesztő
ZSUPANSZKY LYUBOMIR

Főmunkatársak
KISS GYULA

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

BERCSÉNYI JÓZSEF

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A karácsonyi vásárlás.

100 millió a külföldnek!

Szinte megijeszt Sassi Nagy Lajosnak az az adata, hogy hazánkban a karácsonyi ünnepekre vásároit iparcikkek után száz millió korona megy ki az országból. Ennyivel adózunk a külföldnek. Hatalmas összeg. Nagyságát, mekkoraságát csak összehasonlítás alapján foghatjuk föl. Ime! A harmadik egyetem mint horribilis kulturalkotás van kikiáltva! A kormány a két egyetemre tíz milliót állított költségvetésébe. Százekrek nyujtják ki a kezüket esedezve az állam felé, ne hagyja őket ebben a drágaságban elveszni! És az állam közbeszól: Hohó! Az még talán 10 millióba is kerülne. Azt, amit ti kívántok, nem lehet! 2000 népiskolát lehetne megépíteni és fenntartani ebből a tőkéből. És ez kimegy; visszavonhatatlanul kimegy. Gondoljuk meg: ez a hatalmas összeg száz gyárnak egy évi milliós forgalmat biztosítana. Mivel pedig a gyárak nemcsak éppen a karácsonyi vásárlás igényeire rendezkednek be: ez a szám a gyárak százait jelenti. De mit jelent ez a népjólét, a munkáskezek foglalkoztatása szempontjából? Hány munkásnak adnak kenyeret? Hány tervező mérnök talentumának szárnyakat? Hány

hivatalnoknak tisztos existenciát? Hogyan táplálja a virágzó ipar a kereskedelmet? Szorgalom, munka, mennyi vagyont halmoz föl ez ismét, mely egészséges vállalkozásokat okoz.

De hát hogyan teremthetünk ipart? Mi mindnyájan, aki e sorokat írja, kieszedi, kinyomatja és aki olvassa, úgy teremthetünk ipart, ha a karácsonyi iparpártolásunk magyar lesz. Ha gyermekeinknek állított karácsonyfán se fény, se csecsebecse, se ajándék nem lesz a külföldi ipar terméke. Eddig úgy volt, hogy csak a karácsonyfa nőtt magyar földön; amit ráakasztottak, az idegen volt. Így állt elő a Sassi Nagy Lajos százmilliója. Vigyázzunk igaz magyar szívvel és lélekkel, hogy a Jézuska ajándéka magyar legyen. Ezzel nemzetének jobb sorsát munkálja ki-ki. Mert csak egyszer maradjon bent a száz millió, amivel a külföldnek adózunk, eljönnek azok a gyárak ide. Hát ez hogyan lehet? Ugy, hogy a külföldi gyáros elvesztett vevői megtartására a mi hazánk földén épít gyárat. De hát, kell az nekünk? De nagyon is kell. Csak hadd jöjjön be a külföldi tőke, nem baj az. Egy csöppet se irigyeljük azt a 8—10⁰/₀-ot, melyet a gyáros, vállalat címén elkönnyel. De itt marad a 90—92⁰/₀ a nemzeti erősödést szolgáló, a ke-

reseti viszonyokat javítva, a mezőgazdasági termelés fogyasztóit nevelve. Sohasem örülünk mi annak, hogy a buzánkat, marhánkat idegenbe visszük; bizony jobb lenne, ha azt ép ily áron itthon, a mi fogyasztóink ennék meg.

Minden olvasónk, éber nemzetilelkiismerettel, a mostani karácsonyi iparpártolás során álljon őrt a honi ipar támogatása mellett, amelyet a 40-es évek alatt is oly lángszavakkal hirdetett Kossuth.

Ha mindenki azzal az elhatározással indulna a Jézuska megbízatásának eleget tenni, hogy nemzete nagy érdekeinek lesz védője, oltalmazója, — de áldott nagy ünnep is következne a magyarra. A nemzeti erősödés a népjólét aranykora. Ezek fenséges gondolatkörében homályosult el a legnagyobb magyarnak, Széchényinek lelke. És nem volna nemzeti közöny, ha több fenséges elmének ne lenne érte borulása . . .

HIREK

Eljegyzés. Puskás János zombori kereskedő és vendéglős eljegyezte Nusz Mária, Nusz György helybeli cipészmeister leányát.

Orvosválasztás Bajmokon. Bajmokoközségben a napokban dr. Szencz Józsefet választották meg községi orvossá.

A karácsonyfa története.

Irtá Szentirmay Géza.

A karácsonyfa, a karácsonyi ajándékok e legkedveltebbje, legszimbolikusabbja és leghangulatosabbja, amely a legcsaládiasabb ünnepbe az igazi karácsonyi hangulatot varázsolja, germán eredetű. Európában legalább Németországból terjedt el, még pedig oly időben, mikor a németek legnagyobb része már protestáns volt. Van ugyan egy monda, mely skandináv eredetűnek állítja, de ezt semmiféle történeti adat nem támogatja.

E monda szerint egy, a nevezetes lützeni csatában, 1632-ben megsebesült svéd tiszt tett volna említést a németeknek arról, hogy hazájában karácsonyfaival szokták ünnepelni a Megváltó születésének ünnepét s így ő vitte volna be a németek közé ezt a szép szokást. De ellentmond e regének az a tény, hogy magában Svédországban csak a 19. század elején kezdett terjedni a karácsonyfa, holott Németországban már a 18. század közepén sűrűn állítottak karácsonyfát, bár általánossá itt is csak a 19. század elején lett e szokás.

Német eredetre vall a karácsonyfa magyarországi története és elterjedése is. A karácsonyfa nagy elterjedtségénél fogva sokan azt hiszik, hogy az Magyarországon már évszázadok óta dívó régi szokás. Ez azonban tévedés. Karácsonyfát mindössze

hatvan-hetven év óta állítanak Magyarországon. Azelőtt csak a Betlehem-járás, a betlehemes népies drámai játékok voltak nálunk divatban, amik vidéken, kivált falvakban még ma is ép oly elterjedtek, akár csak a karácsonyfa.

A múlt század negyvenes éveiben kezdett csak Magyarországon meghonosodni a karácsonyfa s ekkor is leginkább csak a németektől lakott városokban és falvakban kezdett elterjedni. Hogy ily aránylag rövid idő alatt mennyire általánossá lett szegény-nél, gazdagnál egyaránt a karácsonyfa, legjobban mutatja az a tény, hogy ma már Magyarországon a zsidó családok is ép úgy állítanak karácsonyfát mint a keresztények. Oly nagy hatása van tudniillik a gazdagon feldíszített, néha rogyásig megvakított s gyertyákkal és lámpionokkal ragyogóvá tett karácsonyfa a gyermekvilág kedélyére, hogy az alól nem vonhatták ki magukat a nem keresztény felekezettek sem. Éppenséggel nem túlzás hát az a kedves adoma, hogy a zsidó gyerek látva egy keresztény család ablakából kisugározni a karácsonyfát így szólt:

— Papuska, hát a keresztények is állítanak karácsonyfát?

Európán kívül a karácsonyfa csak a német és angol gyarmatokban honos.

Ami a karácsonyfa őseredetét illeti valószínű, hogy kapcsolatban áll ez az ősrégi pogány áldozatok emlékével. Mert már a

Talmudban olvasható, hogy Ádám a paradicsomból kizetvén, nagy aggodalomba esett, látva a napok rövidülését s a hideg növekedését, mikor aztán a téli napfordulóhoz érkezett (amely a karácsonnyal esik össze) s tapasztalta, hogy a nap és meleg ismét növekszik, mélységes hála kelt szívében s égő áldozatot emelt az Urnak. Megjegyzendő, hogy ilyen áldozatok a római-aknál és más pogány népeknél is szokásosak voltak téli napforduló idején.

Karácsonyfaának rendszerint a fenyőfát használják, de néhol más előfával, sőt kifaragott favázai is pótolják. Angliában gyártnak vashól is karácsonyfát. Piacon és boltban mint kereskedelmi cikk először Drezdában jelent meg a karácsonyfa 1807-ben. Németországban, Angliában, Hollandiában s a skandináv országokban éppen úgy árulják most, mint nálunk és sok ezer ember megkeresi vele a karácsonyra valót.

Hát még a különböző, szebbnél-szebb karácsonyfa-dísz! Ez ma már elsőrangú ipari és kereskedelmi cikk, sok ezer és ezer embert foglalkoztatva, nem is szólva arról a sok más mindenféle ajándékról, amit a karácsonyfa az ágaira és maga alá vonz, mert ha a kicsinyek kapnak ajándékot, illik, hogy a nagyoknak is jusson valami. De ettől eltekintve, maga a karácsonyfa is valószínű, luxustárggyá fejlődött régi egyszerűségéből s e miatt a sok öröm mellett már bűn, aggodalomnak és sok fejtörésnek

Községi képviselők választása. Mult szerdán, 13-án ejtetett meg a közs. képviselők választása Kula mindháromkerületében, mely eddig egyike a legerősebb választásoknak. Azelőtt 30-50 szavazat untig elég volt, most 70-80 is kevés volt. Különösen nagy erőt fejtettek ki a gazdák és munkások. A választások eredménye a következő: I. kerület (szerb-falu) Kanyó József földbirtokos (volt bír. végrehajtó) 118, Kovacsevits István 107, Damjanov Tósa 86 és Abel Miklós 85 szavazattal rendes, Iszakovits Lázár 92 és Dováth Lázár 80 szavazattal póttagokká választották. A II. kerületben (magyar-falu) 409-ből leszavazott 183 egyén. Itt volt az érdeklődés a leggyöngébb, de annál több jelölt akadt. Megválasztottak: Kanyó István 115, Dr. Ott Ferenc 93 és Trener József bádógos 84 szavazattal rendes és Urnauer Lipót 39 szavazattal póttagokká. A III. kerületben (Belváros és a német-falu) 208 szavazatot adott le. Megválasztottak: Kriszt György 137, Krämer Márton ipart. élők 134, Urnauer Lőrinc 130 szavazattal rendes, Horn Ferenc 164 és ifj. Schmidtutz Jakab 130 szavazattal póttagokká. Említést érdemel, hogy az intelligencia fele sem szavazott le.

A Kulai Kereskedők Egyesületének dec. 26-án megtartandó zártkörű táncestélyére a meghívók szétküldtek. A táncestély iránt élénk az érdeklődés. A szabadkai 86-os gyalogezred vonós-zenekara fogja a tánc-zenét szolgáltatni. A rendezőség a hölgyek részére meglepő szép táncrendeket készített. A kis albumszerű fehér zerge hórból készült táncrend „Mercur“ aranyozott atakjával van díszítve. A szétküldött meghívó szövege a következő: Meghívó. A Kereskedők Egyesülete Kulán dec. 26-án ünnepélyes megnyitására, saját könyvtára javára, a Hungária szálloda termeiben a 86. cs. és kir. gy.-ezred szabadkai vonós-zenekarának közreműködése mellett zártkörű táncestélyt rendez és erre t. cz. urat (becses családjával együtt) tisztelettel meghívjuk. Beléptidj: személyjegy 2 K, családjegy 5 K. Kezdeté este fél 9 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Rendkívüli közgyűlés. Kula község képviselőtestülete december 14-én rendkívüli közgyűlést tartott, következő tárgyszorozattal:

Körmöczi Lajostól utca részére szerzett földterületre vonatkozó szerződés jóváhagyása. — Minthogy a képviselők határozatképes számban nem voltak jelen, e felett 1912 január 15-én tartandó gyűlésen fognak határozni.

A községi közmunkának mérve újból meg lett állapítva.

is lehet az okozója! Mert hát minden fénynek megvan az árnyoldala is. Sok szegény embernek bizony sokszor másra kellene inkább a pénz és mégis kénytelen kiadni karácsonyára s szomorúságot okoz, ha a szűk viszonyok miatt nem lehet az a karácsonyfa olyan dús, mint a minőnek szeretnék látni. Am a legkeserűbb könnyek ott omlanak, ahol minden erőfeszítés dacára sem sikerült karácsonyfát szerezni a szent estére.

Mert, hiába, ilyen eset is előfordul, annak dacára, hogy sok szegény ember később minden holmiját zálogba tenni, mintsem elmaradjon a karácsonyfa s a karácsonyi ajándék vagy „angyal fia“, ahogy régebben nevezték s nevezik most is Erdélyben közönségesen. Annál dúsabbak az intézeti karácsonyfák. Hisz már alig van olyan iskola, kórház, árvaház, s más efféle intézet, ahol ne állítanának karácsonyfát. Sőt a jótékony asztaltársaságok is beálltak már a sorba s ami még szebb, rendszerint szegény gyermekek felruházásával is egybekapcsolják a karácsonyfa-ünnepélyeket. A karácsonyfa tehát mindenképp igen nagy rugó, igen nagy erő e tekintetben, a béke és szeretet ünnepe minél inkább igazán a szeretet ünnepevé legyen.

Erdemes a följegyzésre még, hogy a karácsonyfát kezdetben a tetőről lefelé csüngve állították föl s megrakták, de a mécses mellőzték. A világítás és csillogás már az újabb idők izlése és szokása.

Az 1910. év folyamán az egyes alapokból vett ideiglenes kölcsönök jóváhagyattak.

A községi igazoló választmányi tagok megbízására vonatkozó járási főszolgabírói intézkedés tudomásul vétetett.

A községi előfogatosoknak a község határának újboli osztályozása alkalmából teljesített külön szolgálatért 200 K jutalom megszavaztatott.

Amann József és társaival kötött, az artézi víz használatára vonatkozó szerződés jóváhagyatott.

A községi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére a kerületi munkásbiztosító pénztárnál való biztosítását feleslegesnek tartja, mivelhogy azoknak betegség esetén összes járandóságuk legalább 20 hetig úgy is kijár.

Vajszka község azon átirata, hogy a bács-vajszkai műút a Vukovárral szemben levő Duna szakaszig kiépíttessék — Miután Kula községe itt érdekelve nincsen, pártolás nélkül tudomásul vette.

Gaity Milos részére 700 K kölcsön szavaztatott meg és végül

Gaity Szevén kölcsön iránti kérelme visszavonatt.

Borkóstoló. A Kulai Polg. olvasóegylet f. hó 9-én tartotta meg szokásos borkóstolóját. A termelők szép számban igyekeztek is megfelelni borászati minőségöknek és sok es jó borokat állítottak ki. A bíráló bizottság Dr. Hilkené Lajos bizotts. elnökkel, Cséber János, Kugler Béla, Dr. Ott Ferenc, T. Rácz Béla, Schlagetter László és Szegő József tagokkal, úgy 7 óra tájban félrevonult és 11-féle kiállított idei bort bírálta meg. A bírálat eredménye a következő: Első: Ilona, 9 szavazat egységgel. Termelője Wighart Ede. Második Margit 19 szav. Termelője Wighart Ernő. Harmadik Franciska 21 szav. Termelője Knefely Nándor. Dícséretet kapott Etel, 22 szav. Termelője Knefely Nándor és Cséber János Karolinja 24 szav. Ezután társas vacsora következett, mely kitünő és elég olcsó volt. Vacsora alatt jelentette Dr. Hilkené Lajos a bír. bizottság elnöke az eredményt, mire több sikerült felköszöntő hangzott el a termelőkre, fogyasztókra, elnökökre, vendégekre, tagokra, szóval minenkire, aki csak ott volt. A jól sikerült társasvacsora a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Gazdasági előadás. Dr. Faller Alajos veprődi községi jegyző f. hó 8-án előadást tartott a cukorrépa termelésről, amely buzditásnak annál inkább meg lesz a hatása, mivel a község úgy is természet már vagy két éve. Az idén vagy 300 holdat ültettek be cukorrépával s az átlagos termelés 150-300 métermázsa holdanként.

Adomány a Rákóczi-szoborra. Fernbach Bálint nagybirtokos 1000 K-t adott a Zomborban felállítandó Rákóczi-szoborra.

Csak egy virágszál. A virágszál ez idei gyűjtéséről ad számot a Szanatórium Közlönye a „Szanatóriumi Lapok“ és vármegyénk következő gyűjtés eredményével szerepel benne: Baja 63 K, Kula 140 K, Ószivacz 112.69 K. Ujvidék 92.22 K, Ujverbász 25.87 K, Zentai járás 34.50 K és a Zombori járás 83.83 K.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése karácsony előtt. A kereskedelemügyi miniszter a karácsony előtti vasárnapra a munkaszünetet felfüggesztette és így ezen az egész napon át az üzletek nyitva lesznek.

Villamos telep Veprődön. Veprőd község előljárósága közvilágítás és ipari célra való áramszolgáltatásra pályázatot írt ki és felhívja a pályázni kívánókat, hogy Szilberek és Szentfűlöp községek bevonásával tegyenek ajánlatot.

A kulai polgári olvasóegyletnek e hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén a tagdíjak felemelése tárgyalás alá nem került, de a szállodás követelésének 200 K javításával, egyhangulag megfeleltek.

Méhészet a tanítóképzőkben. A Politikai Híradó jelenti: Abból a célból, hogy a nép között a méhészet minél jobban terjedjen, a jövő évtől kezve a tanítóképzőkben a méhészetre is kioktatják a növendékeket. Erre a célra a költségvetésbe jelentékeny összeget vettek fel.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán Dr. Birvalszy György budapesti ügyvédet Bács-Bodrog vármegye tb. ügyészévé nevezte ki.

Tűz. Oberländer Fülöp kisturbina malma az ujverbászi zsilipnél, vasárnap éjjel teljesen leégett. A kár meghaladja a 100.000 K-t, melyből biztosítás révén talán csak 60.000 térül meg. A tűz oka még ismeretlen.

Karácsonyra. Sok gondot okoz mostanában, mit is ajándékozunk a közelgő ünnepekre szeretteinknek. Aligha lehet hölgyismerőseinket kellemesebb dologgal meglepni, mint a „Sütemények és Tészták Könyve“ című hasznos művel, melynek bolti ára 2 K. Közel 300 receptet közöl, azonkívül üres lapokkal van ellátva a recepteknek további gyűjtéséhez. Minden könyvkereskedésben kapható vagy az összeg előzetes beküldése ellenében bérmenve küldi a Bercsényi nyomda r.-t. Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 5.

Mezőgazdasági polgáriiskola. Nagy-kikindán vetették fel a mezőgazdasági polgáriiskola eszméjét először; majd Szabadka is elfogadta az életrevaló eszmét. Szabadkán mozgalom indult meg, hogy középiskola helyett hétéosztályú polgáriiskolát létesítsenek. A terv annyival inkább jobb, mivel a mostani földművesiskolák a középbirtokosság igényeit nem elégítik ki, az akadémia elvégzése pedig hosszú időt vesz igénybe. Az új típusú iskola átmenet lenne a mai földművesiskolák és a gazdasági akadémiák közt.

Hamis huszkoronás bankjegyek. Az osztrák-magyar bank figyelmeztet, hogy hamis huszkoronás bankjegyek kerültek forgalomba. A hamis bankjegyek papírosa vastagabb és puhább, mint a valódiaké, nyomásuk pedig elmosódott, zsíros fényük van, míg a valódiak fénytelenek. A hamis bankjegy magyar szövegében a 2-án helyett „2-án“ („án“ aláhúzás nélkül) látható az „oesterreichisch-ungarische“ szavak „terreichis“ szavában össze van írva, az „ungarisch“ szavában külön van választva, míg az igazi bankjegyen mindkét szóban a „ch“ össze van írva. Végül a magyar szövegű piros nyomású eszményi nő fejének árnyékolása feltűnően durva és tökéletlen.

Csaló amerikai magyar bankár. A belügyminiszter közhírré teszi, hogy Puky Béla kolumbiai magyar bankár csődbe jutott s honfitársainak 15.000 dollárnyi készpénzét elsikkasztotta. A belügyminiszteriumban úgy tudják, hogy Puky üzletfelei közül már igen sokan visszatértek Magyarországra s most ezeket hívja fel a miniszter, hogy az amerikai oszták-magyar nagykövetség útján érvényesítsék igényeiket.

A vármegyei hivatalos-lap új szerkesztője. A Bácsbodrog vármegyei „Hivatalos Lap“ szerkesztésével, a vármegyei alispánja, a f. évi december 1-től kezdődőleg Tripolszki Gyula vármegyei t. főjegyzőt bízza meg. Ezt a földadatot eddig Kleiner Lajos t. főjegyző teljesítette aki azonban, árvaszéki elnökhelyetessé választván, szerkesztői tisztét letette.

Magyarország idei borforgalma. A Politikai Híradó jelentése szerint az ország borforgalma október végéig a következő volt. Behoztunk 5115 mm. bormustot, 158.565 K értékben. (Ausztriából) Bort hordóban 140.709 mm.-t, 4.242.376 K értékben, bort palackban 2539 mm.-t 340.226 K értékben. Kivittünk bormustot 207.015 mm. t, 6.624.480 K értékben, bort hordóban 555.829 mm.-t, 20.076.643 K értékben, bort palackban 5638 mm.-t 625.818 K értékben.

Járvány miatt bezárt iskolák. A zombori elemi iskolákban a fültő mirigylob járványszerűleg lépett föl. Ennek következtében, a hatóság az összes elemi és polgári iskolák bizonytalan időre való bezárását rendelte el.

A munkakönyv kiadása megtagadható-e? A kereskedelemügyi miniszter kimondta, hogy annak a munkaadónak, ki szökésben levő segédjétől a munkakönyvet megtagadja, jogában van így eljárni s ezért nem büntethető. De csak az esetben, ha a szökésben levő segédnek visszavezetését a szabályszerű idő alatt kérte.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága az idei negyedik rendes évnegyedes közgyűlését f. évi december hó 21-én és a szükségkéhez képest a következő napokon — mindenkor délelőtt 9 órakor — Zomborban, a székház-épület nagytermében tartja.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügy-miniszter az óverbázi „Főherceg József aggharcosok” egyesületének alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Uj póstabélyegek. A m. kir. pósta a jövő év elején új levélbélyegeket hoz forgalomba, amelyek állítólag igen szépek lesznek és híres magyar mesterművek reprodukciót fogják ábrázolni.

Fenyeget a kolera. Zentán a napokban öt kolera-gyanús megbetegedés történt. A betegek közül egy meghalt, a többiek állapota válságos. A városban nagy a nyugtalanság, a hatóság a szükséges óvintézkedéseket megtette.

Vízbefult kislíú. Pinczéd községben Kubinyecz János odaváló lakos az elmúlt napokban felesége felügyeletére bízta 3 éves Sándor nevű fiát. A gyermek a szomszéd István nevű 4 éves fiával az udvarban játszadozott. Később a gyermekek az utcára és onnan betértek egyik szomszéd udvarára, amelynek közepén egy vízzel telt gödör volt. Ebbe a gödörbe a kis János kalapja beleesett és a mikor a kis fiú azt ki akarta onnan emelni, elvesztette az egyensúlyt és beleesett a vízbe. Mire segély érkezett, a 80 cm. mély vízbe befult. A gondatlan szülő ellen az eljárás megindult.

Gyümölcszállítás a póstán. Minthogy a gyümölcsöt tartalmazó csomagok gondos és kíméletes kezelésére már ismételt adtak ki rendeletet, a fölmerült panaszokra való tekintettel a kereskedelmi miniszter a pósta- és távirda igazgatóságok útján figyelmeztette az összes stabil- mozgó és kalauzpóstai alkalmazottakat, hogy a gyümölcsöt tartalmazó csomagokat fölvetelnél, rakodásnál, szállításnál és leadásnál a legnagyobb gondtal kezeljék, azokat mindig a legelső alkalommal továbbítsák.

A zombori trubadurok tolvaja. Zombor szab. kir. város rendőrségén a trubadurok nevében Karsay Elemér háznagy feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az ő távollétében a trubadurok helyiségében levő takarékperselyt felnyitotta és abból körülbelül 100 K-t kiolpott. A rendőrség a nyomozást megindította. Valószínű, hogy a lopást oly valaki követte el, aki könnyen, feltűnés nélkül hatolhatott be a helyiségbe és ott a viszonyokkal ismerős volt.

Dr. Clemens, egészségügyi kormánytanácsos Thüringiában a következőket állapította meg: Mintegy 1/2 pohár természetes **Ferencz József**-késérűvíz már biztosan és erősen hashajtólag hat. A Ferencz József-víz kisebb adagokban naponként többször használva, aranyeres bántalmak és derékfájás ellen pompás gyógyszer. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

Drágul a bor. Az 1910. évi silány szőlőtermésnek most jelentkezik az utóhatása. A borkeresletben tudniillik, amely nap-nap után nagyobb arányokat ölt. A múlt évben ugyanis, még az előző évekről legtöbb helyen tele voltak a borospincék s ezek az ideai szükségletet — pótolván a tavalyi gyenge termést — ki is elégitették, most azonban már alaposan megfogyatkozott a készlet és ezért az öreg boroknak lényegesen halad fölfelé az árak. Hozzájárul ehhez még az is, hogy a külföldi borkereskedők egyre-másra küldik ügynökeiket a magyar bortermő-vidékekre s ezek, ahol még jó bort kapnak, jó áron megveszik a készletet. A termelők az 1911. évi termésén aligha sietnek túladni, mert ha kiürülnek a régebbi terméssel telt hordók, az 1911. évre kerül a sor, amely tudvalevőleg minőség tekintetében is a jók közé tartozik. A kamatvesztés ilyformán megtérül az ár emelkedése által.

Reformálják a vadászati jogot. A vadászati törvény hiányai miatt nagy az elégedetlenség nemcsak a vadászterületek tulajdonosai, hanem a bérbeadó községek gazdái között is. Mint tudjuk a gazdáknak semmi hasznuk sincs a vadászterületi bérletekből, de annál nagyobb a kárak. A községek a vadászterületi bérjövendelmeket közigazgatási közrendészeti célokra fordítják. Ellenben a kisczadák ennek fejében tartoznak túrni, hogy földeiket a vadászok és kutyáik gázolják, a vadak pedig a növényzetet a termést pusztítják. Viszont a vadásztársulatok panaszkodnak, hogy a vadásztörvény nem védi őket. A vadállományt bárki kipusztíthatja a területéről. Vannak olyan szomszédos vadászterületek, ahol az egyikről a másikra menekül a vad és még a puskacső előtt sem szabad lelőni, mert már idegen vadászterületen van. Ezenkívül az orvvadászok annyira elszaporodtak, hogy a mostani vadászati törvények a vadállomány kímélésére, védelmére adott rendelkezéseit végrehajtani képtelenség. Az orvvadászokat pedig pártolják. Mindezekben a visszaélésekben segíteni fog az új vadászati törvény, amely most van készülődésben a földművelésügyi miniszteriumban.

— **Gözfürdői napok Kulán.** Vasárnap, hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton férfiak; kedden és pénteken nők számára. — Kádfürdők naponta férfiak és nők számára. Fűrdőnyitás reggel 6 órakor. Kádfürdő 7 órakor.

A közönség köréből.

Csodálatos valami ez nálunk, hogy amidőn bizottságok járnak kilincselni a miniszterekhez drágasági pótlékért és a húsdragaság megszüntetése végett, továbbá midőn a hizott sertés ára 1.40 K-ról 1.20-1.30 K-ra esik vissza, a hentesek a zsír és szalonna árát 8-12 fillérrel emelik kg.-kint. Hát nem lehetne ezen méltatlan önkény ellen valamit tenni?

Egy fogasztó

Névjegyeket

Berkovits könyvnyomdájában készíttessen.

Modern betű,

Szép munka,

Olcso ár.

Pongrácz A. Sándor

úriszabó Kulán

Magyar, angol és skót gyártmányu

ősz-téli divatszövetek

negy raktára

Kolozsvári jogi vizsgákra és ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **Dr. Polcz Rezső** ügyvéd **jogi szemináriumát, Kolozsvár,** Jegyzetek kikölcsönözhetnek. Egyetem u. 7.

Stein Ignácz szoba- és cimfestő, Kulán

Halász tanító úr házával szemben

Függőlámpák

rendkívül nagy választékban gyári áron **Furczik Jánosnál Kulán**

BISCHOF FERENC Alapítva 1894

szabó üzletében Kulán

méret szerint készülnek

ÖLTÖNYÖK FELÖLTŐK

BPESTEN	GABONAÁRAK	KULÁN
Buza — 11.74	Buza — 10.80	
Zab — 9.66	Zab — 8.70	
Tengeri — 8.48	Tengeri — 7.50	

Berkovits Márk

papir és irodaszer raktárában kaphatók:

Mindenféle naptárak, tárca-naptárak, díszlevélpapírok, papir asztalkendők, díszes irkamappák, irkák, iskola szerrek, pénztár-tömbök, üzleti és másolókönyvek, díszborítékok, rajzszögek, (szőnyegek leszorításához is) vonalzó (nagy háromszöges vonalzó is) kréta, palavessző, tolltisztító, legújabb amerikai tintatartók, tollszárak tollkivető szerkezettel (ujdonság) itatósdeszkák, jegyzetkönyvek (mellényzsebbe való is) elefántcsont névjegy-kartonok „Adria” hyg. papir, zártlevelező-lapok, iroda-enyv, mézga-oldat, ecset; mindenféle csomagoló-, irodai- és írógéppapírok, rajzpapir, másolópapírok írógéphez és még számtalan e szakba vágó cikk eredeti gyári áron kerül eladásra.

Postán bérmentve, helyben pedig házhoz szállítom a megrendelt árukat.

Telefon 14.

Legújabb mintája

báli meghívók

diszes dombornyomással és művészies

táncrendek

nagy választékban nálam állandóan raktáron vannak és önköltségen szállítatnak.

Mit veszek az uramnak?

Legcélszerűbb ajándék minden dohányzónak

egy 40 m/m magas szivarkaládikában, fából, 1000 drb. „ABADIE”

hüvely. Így marad még a dohányzónak állandóan egy kecses butordarab, külön kiadások nélkül. Minden dohánytözsdeben kaphatók. 3

4901 tiki 1911

Árverési hirdetmény.

Vinai János bácskerezsturi lakos végrehajthatónak **Szilágyi Mihályné** szül. **Builla Julia** bácskerezsturi lakos végrehajthatást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében, a végrehajtási árverés 40 K tőke ennek 1908 szeptember 29-től járó 5 százalékos kamata, 2664 K eddigi, ugy 11.64 K megállapított és a még felmerülő költségek kiegyenlítése végett az 1881. LX tc. alapján és a 146 § értelmében ugy az 1908. XLI tc. alapján a zombori kir. törvényszék a kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság területén levő a bácskerezsturi 2355 sz. betétben A 1 2 sorsz. 26772-a-3- hrsz. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték. Ezen árverés megtartására határidőül 1911 évi december 29-nek d.u. 3 órája Bácskerezstur községházához kitézetik.

Árverési feltételek: Ezen árverésen a fent irt ingatlan a kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adatik. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 81 K-t készpénzben vagy az 1881 LX tc. 42 §-ban jelzett ártollvammal számított és az 1881 nov. 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX tc. 179 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni s ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatandó részt nem vehet.

Kulán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1911 november 23.

PETNEHÁZY kir. albiró

Kaszinó Szálloda Kula

Telefon 34

Tulajdonos: Wighart Ernő

Teljes komforttal berendezett új szobák. Vizvezeték. Villamvilágítás. Elsőrangú ellátás.

a legmegbízhatóbb óvszerek tucatja
3 K-tól 12 K-ig illetve drábjá 6 K-ért
GUMMI kapható
Gergelyi József gyógyszerárában, Kula

Ifj. ÁBEL JÓZSEF KULA

Olesó árak Elsőrangú szabás

Őszi-téli szövetségkülönlegességek

ANGOLSZABÓSÁG

Férfi, női, gyermek-cipészet

Saját készítményű valamint I-rangu gyári úri, női, gyermekcipő raktár

Ifj. Kovács J. I. Kula

Artézi fürdő Kulán

Tisztelettel értesítjük Kula és vidéke n. é. közönségét, hogy gőz- és kádfürdőkbe az artézi vizet bevezettük, miáltal fürdők most már gyógyítási célokra is használható, mert mint kéntartalmu vizet az orvosok: rheuma, csusz és hasonló bántalmak ellen ajánlják.

Nem kell tehát messze vidéken ilyen fürdőt felkeresni, mikor ahhoz itthon kényelmesen és olcsón hozzájuthat.

Tisztelettel

Aman József és társai

935/1911 sz.

Zsablya községtől.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Zsablya politikai község által Zsablya községben emelendő kir. járásbirósági épület, továbbá kir. járásbirósági laképület és kir. járásbirósági fogház épület építésének biztosítására alólírt községi előljárási nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet; melyre százalékos árendeménnyel ellátott ajánlatok beadhatók.

Az egyes munkálatokra és az azokkal kapcsolatos szállításokra u. m.: 1. föld és kőmives, 2. kőfaragó, 3. ács, 4. vas, 5. tetőfedő, 6. bádogos, 7. asztalos, lakatos, mázoló stb. 8. kárpitós és 9. burkolati munkálatokra külön-külön is lehet ajánlatokat tenni, azonban óhajtható az összes munkálatra szóló ajánlat benyújtása.

Az építkezés a munka átadás napjától számított 6 hónap alatt teljesen befejezendő. November 15-től április 15-ike közti időszak munkaszünet gyanánt fog vétetni.

Csak a 83000/III-1907. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sérletlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

A községi Előljárásnak

Zsablya

Ajánlat a 935/911 sz. versenytárgyalási hirdetésben kiírt építési munkálatokra. Az ajánlat ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig az előljárási címére — mindkét esetben 1912 január 15-ig adandók be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 164.833/14 K előirányzati összeg 5%-át bánatpénz fejében a községi pénztári helyiségben a közpénztárnok kezéhez a versenytárgyalási hirdetés számára való hivatkozással készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban letenni. A készpénz után a község kamatot nem fizet; a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti. Az értékpapírok kamatszelvényei esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, feltéve, hogy a letét letiltva nincs. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata (esetleg a bánatpénz összegéről szóló postai feladó vévény) csatolandó az ajánlathoz. A versenytárgyalás Zsablya község tanácstermében 1912 január 20-án d. u. 3 órakor fog megtartatni, illetőleg az ajánlatok fel fognak bontatni, mely versenytárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a munka (és szállítási) feltételek, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a közigazgatási jegyzői irodában mindennap délelőtt 9-11 óráig megtekinthetők, esetleg a jegyzői magánmunkálatokért szedhető díjakról 1906. évben alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A 83000/III. 1907. B. M. sz. szabályrendelet 16. §-ának 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulírt hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg itt ismeretlenek, tartoznak szállító-képességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük, vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvénnyel kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz elküldendő.

Alulírt községi előljárási fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg pedig egyet se fogadhasson el.

Zsablya, 1911. december 10.

Nikolits Endre
jegyző

1-3

Jurisin Gyóka
bíró